

UTVRĐIVANJE POVREDE PRAVA KONKURENCIJE U BOSNI I HERCEGOVINI

UDK: 346.545/.546:339.13

DOI: 10.51558/2712-1178.2024.10.2.277

Pregledni naučni rad

Dr sc. Adis Poljić, docent

Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli

e-mail: adispoljic@yahoo.com

SAŽETAK

Predmet rada je postupak za utvrđivanje povrede prava konkurencije u Bosni i Hercegovini, sa posebnim akcentom na postupak donošenja odluke. Pravo konkurencije je veoma značajno za funkcionisanje tržišta, te je u Bosni i Hercegovini usklađeno s pravom Evropske unije. Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine odlučuje o pokretanju postupka, koje može biti po zahtjevu stranke ili po službenoj dužnosti. Sudsku zaštitu pruža Sud Bosne i Hercegovine, jer se protiv odluka Konkurencijskog vijeća može izjaviti tužba. Pozitivna pravila o konkurenciji, sadrže veoma napredno pravilo da se prilikom donošenja odluka Konkurencijsko vijeće, u svrhu ocjene datog slučaja, može koristiti sudskom praksom Evropskog suda pravde i odlukama Evropske komisije, ali i pravilo koje u pojedinim slučajevima onemogućava donošenje odluke. Kod normiranja pravila za donošenje odluka pogrešno je tumačena konstitutivnosti, zbog čega je moguć slučaj da Konkurencijsko vijeće ne može donijeti odluku. Jedan ovakav slučaj iz sudske prakse je analiziran u radu. Zaključuje se da je neophodna direktna primjena Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i Ustava Bosne i Hercegovine kod donošenja odluke protivno zakonskoj odredbi, te brisanje pravila kojim se primjenjuje princip konstitutivnosti kod primjene prava konkurencije.

Ključne riječi: *pravo konkurencije, Konkurencijsko vijeće, donošenje odluka, konstitutivnost.*

1. UVOD

Pravo konkurencije u pravu Evropske unije zauzima sve značajnije mjesto i smatra se jednim od najvažnijih prava za normalno funkcionisanje tržišta. U skladu sa nastojanjima Bosne i Hercegovine (BiH) za dobivanje statusa države članice Evropske unije (EU) izvršeno je normiranje prava konkurencije u skladu sa važećim propisima EU, te su doneseni Zakon o konkurenciji Bosne i Hercegovine i podzakonski akti za provođenje Zakona. Može se reći da je ovo jedan od rijetkih Zakona koji je usaglašen sa pravom EU. U pravu BiH u pogledu zloupotrebe dominantnog položaja, preuzeta je definicija iz prava EU kao i osnovni oblici koji predstavljaju zloupotrebu. Navedeno je propisano u Lisabonskom ugovoru. Također, osigurani su i drugi principi koji se odnose na postupak za utvrđivanje povrede prava konkurencije. Postoji poseban organ nadležan za zaštitu konkurencije, osigurana je sudska zaštita, postupak se pokreće po službenoj dužnosti, načelo materijalne istine u postupku, teret dokazivanja, nadležnosti su u skladu sa *acquis communautaire* EU, te bi i odluke Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine (Vijeće) trebale biti u skladu sa *acquis communautaire* EU. U dosadašnjoj praksi Vijeće je slijedilo stavove izražene u odlukama Evropskog suda pravde, te se može reći da je i njegova praksa usklađena.

Pravom konkurencije zabranjena je zloupotreba dominantnog položaja, zabranjeni su sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori privrednih subjekata, odluke i drugi akti privrednih subjekata, kao i koncentracija koja postoji kada jedan učesnik stiče kontrolu nad drugim učesnikom na tržištu (kriterijum kontrole), bez obzira na to da li do sticanja kontrole dolazi pravnim ili ekonomskim sredstvima ukoliko sporazumi i koncentracije za posljedicu imaju sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu.

Organ nadležan za zaštitu prava konkurencije je Vijeće, dok se protiv odluka Vijeća može podnijeti tužba Sudu BiH. Vijeće provodi postupak u skladu sa pravilima upravnog postupka, a postupak za utvrđivanja postojanja povreda prava konkurencije pokreće se *ex officio* i po zahtjevu stranke. Problem u radu Vijeća predstavlja način donošenja odluke, koji daje prednost konstitutivnosti u odnosu na pravila primjene prava.

2. POSTUPAK ZA UTVRĐIVANJE POVREDE PRAVA KONKURENCIJE

Organ za provođenje zaštite tržišne konkurencije u BiH je Vijeće,⁶² s tim da u sastavu Vijeća djeluju uredi za konkurenciju u entitetima Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH) i Republici Srpskoj (RS), kao organizacione jedinice izvan sjedišta Vijeća.⁶³ Vijeće je samostalno tijelo sa zadatkom da osigura primjenu Zakon o konkurenciji BiH na cijeloj teritoriji BiH i ima isključivu nadležnost u odlučivanju o postojanju zabranjenog konkurentskog djelovanja na tržištu.⁶⁴ Evidentno je da je povjerenom isključive nadležnosti za odlučivanje u predmetima konkurencije Vijeće dobilo značajnu ulogu u pravnom i privrednom poretku BiH. Upravo zbog navedenog, njegovi članovi bi morali da budu u potpunosti nepristrasni i nezavisni, ali način imenovanja članova Vijeća ne pruža sigurnost da će se navedeno ostvariti. Imenovanje članova Vijeća provodi se na sljedeći način: a) tri člana Vijeća imenuje Vijeće ministara BiH, po jednog iz sva tri konstitutivna naroda; b) dva člana Vijeća imenuje Vlada FBiH; c) jednog člana Vijeća imenuje Vlada RS⁶⁵, dok Vijeće ministara BiH, na prijedlog Vijeća, imenuje svake godine predsjednika iz reda članova Vijeća na period od jedne godine, bez prava na ponovni izbor tokom mandata člana Vijeća.⁶⁶ Mandat članova traje šest godina, s mogućnošću još jednog ponovnog izbora.⁶⁷ U Zakonu o konkurenciji Bosne i Hercegovine nisu propisani uslovi koje moraju da ispunjavaju članovi Vijeća, već je samo propisano da se članovi Vijeća biraju se iz reda priznatih stručnjaka u odgovarajućoj oblasti, imaju status jednak upravnim sudijama koji je nespojiv s obavljanjem bilo koje direktne ili indirektno, stalne ili povremene funkcije, s izuzetkom akademskih djelatnosti i rada u stručnim i naučnim tijelima.⁶⁸ Navedena nedefinisanost uslova za imenovanje članova može dovesti do imenovanja osoba koje nisu u mogućnosti da odgovore svim složenim pitanjima sa kojim se Vijeće bude susretalo.

---

62 Član 20. stav 1. Zakona o konkurenciji BiH, Službeni glasnik BiH, broj 48/05, 76/07, 80/09.

63 Član 20. stav 2. Zakona o konkurenciji BiH.

64 Član 21. stav 1. Zakona o konkurenciji BiH.

65 Član 22. stav 3. Zakona o konkurenciji BiH.

66 Član 22. stav 4. Zakona o konkurenciji BiH.

67 Član 22. stav 1. Zakona o konkurenciji BiH

68 Član 22. stav 2. Zakona o konkurenciji BiH.

2.1. Pokretanje postupka

Vijeće pokreće postupak po službenoj dužnosti ili na osnovu zahtjeva stranke.⁶⁹ Ova radnja je veoma značajna za sam tok postupka. Potrebno je procijeniti trenutak kada treba pokrenuti postupak, odnosno raspolagati sa dovoljno pravno relevantnih činjenica i dokaza, ali također se mora imati u vidu da ukoliko se bude duže vremena čekalo sa pokretanjem postupka neki dokazi mogu postati pravno irelevantni dok pribavljanje drugih može biti otežano. Zbog navedenog, nadležni organ mora i prije pokretanja postupka da bude aktivan i cijeni sve činjenice i dokaze potrebne za donošenje pravilne i zakonite odluke. Prilikom primjenjivanja Zakona o konkurenciji mora se imati u vidu aktuelni poslovni ambijent u Bosni i Hercegovini.⁷⁰ Neravnompravna interna konkurencija je osnovno obilježje stanja na bosanskohercegovačkom tržištu.⁷¹

2.1.1. Pokretanje postupka *ex officio*

U slučaju kada Vijeće raspolaže sa informacijama koje ukazuju na postojanje osnovane sumnje da se značajno sprečava, ograničava i narušava tržišna konkurencija pokreće postupak *ex officio*.⁷² Postoji više načina na koje Vijeće može doći do informacija, te može napraviti i inicijalne upite ukoliko sumnja da je povrijeđen Zakon o konkurenciji.⁷³ Osnovana sumnja kao stepen sumnje koji zahtjeva pokretanje postupka ukazuje da Vijeće mora imati već u trenutku pokretanja postupka značajne pravno relevantne činjenice koje upućuju da privredni subjekt krši pravo konkurencije. U pogledu tumačenja zloupotreba, u subjektivnom smislu zloupotreba dominantnog položaja bi

---

69 Član 27. stav 1. Zakona o konkurenciji BiH.

70 Rizvanović Edin, „Sporazumi o slobodnoj trgovini i ekonomska funkcija države“, Zbornik radova Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Mostar, 2007, 212.

71 *Ibidem*.

72 Član 27. stav 2. Zakona o konkurenciji BiH.

73 Cf. više o tome: Competition Act 1998 (2015, August, 19); Guidance on the CMA's investigation procedures in Competition Act 1998 cases (2014). Preuzeto sa:

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/288636/CMA8_CA98_Guidance_on_the_CMA_investigation_procedures.pdf (19. 12. 2015.)

se, sastojala od (zlo)namjerno poduzetih ponašanja kojim se nanosi šteta drugim učesnicima u prometu, konkurentima, kupcima ili potrošačima, a dok objektivni koncept zloupotreba predstavlja svaki akt kojim se narušava kompetitivna struktura na tržištu unije ili njegovom bitnom dijelu se zastupa u teoriji.⁷⁴ U pravu BiH prihvaćen je objektivni koncept,⁷⁵ što je bitno da Vijeće cijeni prilikom odlučivanja za pokretanje postupka. Da bi se govorilo o postojanju dominantne pozicije nije neophodno da preduzeće ima potpunu kontrolu na relevantnom tržištu.⁷⁶ Indikatori tržišne dominacije, osim tržišnog udjela, jesu i: visokorazvijena prodajna mreža, stroga kontrola kvaliteta, tehnološka nadmoć nad konkurentima i jaka vertikalna integracija.⁷⁷ Prilikom pokretanja postupka, Vijeće ne vodi računa da li privredni subjekt ima sjedište u BiH. Ako se postupak ne bi mogao voditi jer je privredni subjekt registrovan u inostranstvu, to bi značilo da bi bilo koji privredni subjekt koji se bavi privrednom djelatnosti na teritoriji BiH mogao izbjegavati odredbe Zakona o konkurenciji ukoliko bi registrovao sjedište izvan teritorije BiH, iako ugovorno saraduje sa privrednim subjektima na teritoriji BiH.⁷⁸

U pravu EU zanimljiv je odnos između nadležnih organa država članica i Komisije. Komisija uvijek može odlučiti da pokrene postupak i tako „preuzme“ isključivu nadležnost u predmetu.⁷⁹

Kada utvrdi da postoji osnovana sumnja Vijeće donosi zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti. Zaključak o pokretanju postupka naročito sadrži:

---

74 Cf. više o tome: Marković-Bajalović Dijana (2001), *Uslovi za realizaciju prometa roba i usluga u pravu Evropske unije*, Inštitut za uporedno pravo, Beograd, 24.

75 Rizvanović Edin, „Osnovne odrednice prava konkurencije Evropske unije“, *Pravni savjetnik*, vol. 3., 11/2004, 99.

76 Rizvanović Edin (2005), *Državna pomoć u zemljama Evropske unije: iskustvo za Bosnu i Hercegovinu*, Fojnica, 74.

77 Rizvanović Edin (2013), *Poslovno pravo-osnivanje, natjecanje, preštanak poslovnih subjekata*, Privredna štampa, Sarajevo, 155.

78 Odluka Suda BiH, broj S1 3 U 011221 12 U od 4. 6. 2014. godine.

79 Šoljan Vedran (2004), *Vladajući položaj na tržištu i njegova zlouporaba u pravu tržišnog natjecanja Evropske zajednice*, Ibis grafika, Zagreb, 71.

a) oznaku predmeta na koji se zaključak odnosi; b) odredbe zakona na osnovu kojih se pokreće postupak; c) zahtjev za dostavu relevantne dokumentacije.⁸⁰ Vijeće je dužno donijeti zaključak o pokretanju postupka u roku od 30 dana od dana prijema kompletnog i urednog zahtjeva.⁸¹ Protiv zaključka o pokretanju postupka nije dopuštena žalba.⁸²

2.1.2. Pokretanje postupka na osnovu zahtjeva stranke

Drugi način za pokretanje postupka je po zahtjevu stranke, gdje stranke podnose zahtjeve za pokretanje postupka u slučaju kada smatraju da postoji povreda prava konkurencije. Prilikom podnošenja zahtjeva za utvrđivanje postojanja povrede prava konkurencije stranka je dužna uplatiti administrativnu taksu u iznos od 1.000,00 KM,⁸³ dok je na rješenje koje je doneseno povodom zahtjeva dužna uplatiti administrativnu taksu u iznosu od 1.500,00 KM.⁸⁴ Navedeno rješenje djeluje destimulativno na mogućnost provjere potencijalno štetnih konkurencijskih ponašanja. Međutim, i kada privredni subjekt koji je podnio zahtjev ne izvrši uplatu navedene takse na zahtjev, Vijeće je dužno ispitati osnovanost istog, posebno imajući u vidu obavezu pokretanja *ex officio* postupka u slučaju kada postoji povreda konkurencije. U slučaju podnošenja zahtjeva od stranke također Vijeće odlučuje o pokretanju postupka jer je normirano da samo Vijeće pokreće postupak⁸⁵ i ne može se postupak pokrenuti samo po zahtjevu stranke. Zahtjev stranke za pokretanje postupka pred Vijećem sastoji se od navođenja činjenica i prilaganja dokaza. Podnosilac zahtjeva obavezan je da prilikom podnošenja zahtjeva poznaje osnovne okolnosti slučaja koje su potrebne za pokretanje postupka. Činjenični dio zahtjeva je obavezan, dok je dokazni

---

80 Član 32. stav 1. Zakona o konkurenciji BiH.

81 Član 32. stav 2. Zakona o konkurenciji BiH.

82 Član 32. stav 3. Zakona o konkurenciji BiH.

83 Tarifni broj 106. stav 1. tačka e) Odluke o visini administrativnih такси u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem, Službeni glasnik BiH, br. 30/06 i 18/11.

84 Tarifni broj 107. stav 1. tačka f) i g) Odluke o visini administrativnih такси u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem.

85 Član 27. stav 1. Zakona o konkurenciji BiH.

dio fakultativan. Prvi dio mora sadržavati: a) naziv, sjedište pravnog lica, odnosno ime i prezime i prebivalište ovlaštenog fizičkog lica podnosioca zahtjeva; b) podatke iz kojih se može odrediti protiv koga se podnosi zahtjev; c) opis činjeničnog stanja, prakse ili okolnosti koje su razlog za podnošenje zahtjeva.⁸⁶ U pogledu dokaza, uz zahtjev za pokretanje postupka, podnosilac zahtjeva može priložiti naročito: a) isprave i druge dokaze kojima raspolaže te kojima se potvrđuje činjenično stanje, praksa ili okolnosti koje su razlog za podnošenje zahtjeva; b) procjenu relevantnog tržišta; c) procjenu tržišnog udjela podnosioca zahtjeva te tržišnih udjela konkurenata na tržištu; d) izvod iz sudskog registra, dozvolu za rad ili druge odgovarajuće isprave o registraciji podnosioca zahtjeva; e) godišnji izvještaj, finansijske izvještaje ili druge računovodstvene dokumente podnosioca zahtjeva za finansijsku godinu koja prethodi podnošenju zahtjeva.⁸⁷ Iz dijelova zahtjeva za pokretanje postupka proizlazi i karakter postupka, odnosno da se radi o postupku gdje Vijeće ima aktivnu ulogu u pogledu prikupljanja dokaza, dok je obaveza stranke samo da upozna koji privredni subjekt krši tržišno natjecanje, a u interesu je podnosioca zahtjeva da navede što više činjenica za utvrđivanje povrede prava konkurencije. Ako podnosilac zahtjeva ne raspolaže sa dokazima, ili raspolaže samo sa nekim dokazima, onda će uz zahtjev priložiti dokaze sa kojima raspolaže i uputiti Vijeće da od poduzetnika kod koga se nalaze dokazi zahtjeva dostavu dokaza. U pogledu dostave dokaza i upućivanja nadležnog organa da traži dostavu dokaza od privrednog subjekta koji sa istima raspolaže nije obaveza podnosioca zahtjeva ali u cilju pravilnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja predstavlja njegov interes. Vijeće može odbaciti zahtjev kao neuredan ako činjenični dio nije potpun, dok ne može ukoliko uz zahtjev nisu dostavljeni dokazi.

2.2. Provođenje postupka

Nakon što se donese zaključak o pokretanju postupka i dostavi na odgovor, poduzimaju se dalje radnje kojima se utvrđuje da postoji povreda prava konkurencije. Prva radnja Vijeća je imenovanje odgovornog člana Vijeća koji rukovodi postupkom i određuje službeno lice zaduženo za vođenje postupka (službeno lice).⁸⁸ U složenim slučajevima i kada je potrebno hitno poduzimanje radnje moguće je da se imenuje više službenih lica. U ovom

---

86 Član 28. stav 1. Zakona o konkurenciji BiH.

87 Član 28. stav 2. Zakona o konkurenciji BiH.

88 Član 34. stav 1. Zakona o konkurenciji BiH.

slučaju nužna je stalna koordinacija i saradnja između njih kako bi stalno bili informisani o aktivnosti drugih službenih lica, s obzirom da postoji mogućnost da se radnje preklapaju i da radnje jednih predstavljaju uslov za daljnje postupanje drugih službenih lica u postupku. Službeno lice dužno je prilikom provođenja postupka slijediti uputstva odgovornog člana Vijeća i redovno dostavljati informacije i dokumente prikupljene tokom provođenja postupka.⁸⁹ Odgovorni član Vijeća, službeno lice i druga lica koja pružaju stručnu pomoć u vođenju postupka obavljaju službene radnje na osnovu ovlaštenja u pisanoj formi ili naloga Vijeća. U nalogu se posebno navodi predmet i svrha vođenja postupka, kao i kazne predviđene u slučaju ometanja ili date nepotpune, netačne ili obmanjujuće informacije.⁹⁰ Odgovorni član Vijeća, službeno lice i druga lica dužna su prije početka obavljanja službene radnje pokazati ovlaštenje ili nalog Vijeća.⁹¹

Mali je broj slučajeva gdje podnosilac zahtjeva dostavi sve činjenice i dokaze i nije potrebno da se pribavljaju i drugi dokazi. Upravo zbog navedenog, prikupljanje činjenica i dokaza predstavlja jednu od najznačajnijih radnji u toku postupka.⁹²

Vijeće može punovažno odlučivati ako sjednici prisustvuje najmanje pet članova Vijeća.⁹³ Odluke Vijeća donose se većinom glasova prisutnih članova, s tim da za svaku odluku mora glasati najmanje po jedan član iz reda konstitutivnih naroda. Član Vijeća ne može biti suzdržan od glasanja.⁹⁴ U kategoriju dobrih rješenja može se svrstati što je neophodno za punovažno odlučivanje prisustvo pet članova i što se odluke donose većinom glasova prisutnih članova.⁹⁵ Međutim, završna odredba (stav) po kojoj „Za svaku odluku mora glasati najmanje po jedan član iz reda konstitutivnih naroda“ kviri cjelokupan sistem.⁹⁶ To znači, da za odluku mogu glasati četiri člana Vijeća

---

89 Član 34. stav 2. Zakona o konkurenciji BiH.

90 Član 34. stav 3. Zakona o konkurenciji BiH.

91 Član 34. stav 4. Zakona o konkurenciji BiH.

92 Van Bael Ivo (2011), *Due Process in EU Competition Proceedings*, Kluwer Law International, Alphen aan den Rijn, 49.

93 Član 24. stav 1. Zakona o konkurenciji BiH.

94 Član 24. stav 2. Zakona o konkurenciji BiH.

95 Rizvanović Edin, „*Izgradnja poslovnog sistema u Bosni i Hercegovini-put prema plauzabilnosti*“, Zbornik radova VIII Savjetovanja iz oblasti građanskog prava, 2013, 288.

96 Rizvanović Edin, „*Izgradnja poslovnog sistema u Bosni i Hercegovini-put prema plauzabilnosti*“, 288.

(jedan više od potrebne većine-tri), ali se ona neće smatrati punovažnom, ako za nju nije glasao jedan član nekog od konstitutivnih naroda.⁹⁷ Riječ je o pogrešnom tumačenju konstitutivnosti, koje, potencijalno, otvara prostor opstrukciji, time mogućoj neefikasnosti Vijeća, i nefunkcionalnosti samog zakona, sa negativnim posljedicama po tržišne takmace, ali i za općedruštveni interes (skuplji proizvodi, slabiji kvalitet, slabija zaštita potrošača, ekonomska stagnacija, rast nezaposlenosti, pad životnog standarda).⁹⁸

Odluke Vijeća su konačne,⁹⁹ i obavezujuće u BiH i primjenjuju se od dana objavljivanja¹⁰⁰ u Službenom glasniku BiH, službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta BiH.¹⁰¹

Prilikom donošenja odluka, Vijeće u svrhu ocjene datog slučaja može se koristiti sudskom praksom Evropskog suda pravde i odlukama Evropske komisije.¹⁰² Na ovaj način dolazi do posredne primjene prava EU u BiH. Pored ovog zakonskog osnova, u pogledu međunarodnih izvora posebno je značajan Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine, s druge strane¹⁰³, potpisan 16. 6.2008. godine a stupio na snagu 1. 6.2015. godine, koji propisuje da će se svaka praksa suprotna pravilima konkurencije ocjenjivat na osnovu kriterija koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, posebno odredbi koje se odnose na pravo konkurencije i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice.¹⁰⁴

3. NEMOGUĆNOST DONOŠENJA ODLUKE (ANALIZA SLUČAJA IZ PRAKSE)

Primjena prava podrazumijeva primjenu materijalnog i procesnog prava na konkretno činjenično stanje na osnovu metoda tumačenja prava. Pravo se smatra podložnim različitim tumačenjima i da je njegoa primjena

---

97 *Ibidem.*

98 *Ibidem.*

99 Član 46. stav 1. Zakona o konkurenciji BiH.

100 Član 45. Zakona o konkurenciji BiH.

101 Član 44. stav 1. Zakona o konkurenciji BiH.

102 Član 43. stav 4. Zakona o konkurenciji BiH.

103 Službeni glasnik BiH-Međunarodni ugovori, broj 10/08.

104 Član 71. stav 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

fleksibilna, što je djelimično tačno. U određenim slučajevima moguće je pravne norme različito tumačiti, ali je više prisutno pogrešno tumačenje pravne norme koje se pravda činjenicom mogućnosti različitog tumačenja. Kod pogleda na pravo, jako je bitno razdvojiti usvajanje pravnih normi od nadležnog organa, naprimjer donošenje zakona od strane zakonodavca, od primjene pravnih normi. Pojedini slučaj se može različito normirati i ostavljena je široka sloboda zakonodavcu, sa ograničenjima poštovanja viših pravnih akata u skladu sa kojima mora biti usklađen zakon. Kada se donese pojedini pravni akt, jedina pravila za njegovu primjenu su pravila tumačenja prava i ne dolazi u obzir da se primjena prava sprječava bilo kakvih drugim razlozima. Tako, ne postoji mogućnost da se primjena prava stavlja u podređeni položaj u odnosu na konstitutivnost naroda. Kod primjene prava postoje određena pravila, zakonitosti, od kojih nije moguće odstupiti. Svako odstupanje onemogućava primjenu prava. Jednostavnije, da li se kod primjene matematičkih pravila može odstupiti da je dva veće od jedan, ili da li se u svakodnevnom životu može zanemariti gravitaciona sila? Pravo, kao i egzaktne nauke ima svoja pravila od kojih je moguće odstupiti uz nesagledive posljedice. Te posljedice nisu vidljive širem krugu ljudi, ali ih svakako osjete oni prema kojima je nepravilno primijenjeno pravo, kao i pravni stručnjaci. Negiranje pravnih pravila ekvivalentno je negiranju zakona prirode, pa treba zamisliti šta bi se desilo ako bi se zanemarila gravitaciona sila i pokušalo skočiti sa većih visina.

Primjer za posljedice primjene „neadekvatne“ norme nalazimo u postupanju Vijeća. Na osnovu odluke Sud BiH¹⁰⁵ proizlazi da je kod ovog suda vođen upravni spor tužioca „Telemach“ d.o.o. Sarajevo (tužilac), protiv tuženog Vijeća. Iz podataka u spisu proizlazi da je tužilac dana 23. 8.2019. godine podnio zahtjev Vijeću za pokretanje postupka protiv Javne medijske ustanove „Radio televizija Srbije“ i Preduzeća za telekomunikacije „Telekom Srbija“ radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma u smislu člana 4. stav 1. tačka a), b), c) d) i e) i zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 10. stav 2. tačke a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji. Postupajući po predmetnom zahtjevu Vijeće je dana 10.10.2019. godine donijelo zaključak broj: UP-02-26-3-024-6/19 o pokretanju postupka protiv Javne medijske ustanove „Radio televizija Srbije“ i Preduzeća za telekomunikacije „Telekom Srbija“, kao i zaključak o produženu roka za donošenje rješenja broj UP-02-26-3-024-36/19 od 23. 1.2020. godine. Tuženi je potom zakazao usmenu raspravu za dan

---

105 Odluka Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 3 U 036195 20 U od 20. 4. 2022. godine.

12.3.2020. godine, koja nije održana uslijed vanrednih okolnosti izazvanih pojavom virusa COVID 19. Nakon prikupljanja svih relevantnih dokaza i utvrđivanja činjeničnog stanja, Vijeće je na sjednici održanoj dana 23. 4.2020. godine razmatralo nacrt rješenja, a prilikom glasanja nisu postignuti uslovi propisani članom 24. stav 2. Zakona o konkurenciji. Tužilac je potom dana 6. 5.2020. godine podnio zahtjev Vijeću za donošenje rješenja u smislu člana 11. stav 3. Zakona o konkurenciji, te je Vijeće na sjednici održanoj dana 28. 5.2020. godine razmatralo nacrt rješenja po navedenom zahtjevu, koji također nije usvojen, te je o istom obavijestilo tužioca aktom broj: UP-02-26-3-024-73/19 od 28. 5.2020. godine.

Prema nalaženju Suda BiH, podaci spisa predmeta daju dovoljan osnov za zaključak da su u konkretnom slučaju, ispunjeni svi uslovi iz člana 21. Zakona o upravnim sporovima iz sljedećih razloga. Naime, iz podataka spisa je nesporno da je tužilac dana 23. 8.2019. godine podnio zahtjev za pokretanje postupka protiv Javne medijske ustanove „Radio televizija Srbije“ i Preduzeća za telekomunikacije „Telekom Srbija“ radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma u smislu člana 4. stav 1. tačka a), b), c) d) i e) i zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 10. stav 2. tačke a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji, te da je Vijeće dana 10.10.2019. godine donijelo zaključak broj: UP-02-26-3-024-6/19 o pokretanju postupka. Odredbom člana 41. Zakona o konkurenciji, određeni su rokovi u kojima je Konkurencijsko vijeće dužno donijeti konačno rješenje, pa je u situaciji kakva je konkretna, određen rok od 6 mjeseci za utvrđivanje zabranjenog sporazuma iz člana 4. Zakona o konkurenciji. Osim toga, odredbom člana 26. Zakona o konkurenciji je određeno da se u postupcima pred Vijećem, ukoliko drugačije nije propisano ovim zakonom primjenjuje Zakon o upravnom postupku. Odredbom člana 208. ovog Zakona je određeno da je nadležni upravni organ po zahtjevu stranke dužan donijeti rješenje i dostaviti ga stranci što prije. Na to upućuje i član 24. Zakona o konkurenciji koja propisuje način donošenja odluke i nijednom odredbom ne daje mogućnost da Vijeće ne donose odluku po provedenom postupku.

Na kraju, Sud BiH daje rezime da kako iz spisa proizlazi da je tužilac dana 23. 8.2019. godine podnio zahtjev za pokretanje postupka protiv Javne medijske ustanove „Radio televizija Srbije“ i Preduzeća za telekomunikacije „Telekom Srbija“, pred tuženim, o kojem zahtjevu Vijeće nije odlučilo u roku koji je zakonom određen (6 mjeseci od dana donošenja rješenja o pokretanju postupka), niti je prema podacima spisa to učinilo ni u naknadnom roku od sedam dana i pored činjenice što je tužilac podneskom od 6. 5.2020. godine podnio zahtjev za donošenje rješenja u smislu člana 11. stav 3. Zakona o

konkurenciji, to su se po mišljenju ovog suda stekli uslovi iz člana 37. stav 6. Zakona o upravnom za usvajanje kao opravdane predmetne tužbe. Sud BiH je tužba uvažio i naložio Vijeću, da u roku od 30 dana od dana prijema presude odluči o zahtjevu tužioca od 23. 8.2019. godine radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma u smislu člana 4. stav 1. tačka a), b), c) d) i e) i zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 10. stav 2. tačke a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji.

U ponovljenom postupku, rješenjem Vijeća broj UP-02-26-3-024-96/19 od 5. 8.2022. godine smatra se da privredni subjekti „Telekom Srbija“ a.d. Republika Srbija i Javna medijska ustanova „Radio Televizija Srbije“, Republika Srbija u skladu sa članom 11. stav 2. Zakona o konkurenciji, ne zloupotrebljavajudominantan položaj u smislu člana 10. stav 2. tačke a), b), c) i d) istog Zakona. Razloga za donošenje ovog rješenja je što je Vijeće na sjednici održanoj dana 26. 5.2022. godine razmatralo nacrt konačnog rješenja, ali nije bio ispunjen uslov da za svaku odluku mora glasati najmanje po jedan član iz reda konstitutivnih naroda. Vijeće nije donijelo konačnu odluku u zakonskom roku, pa su se s tim stekli uslovi za donošenje rješenja prema odredbi člana 11. stav 2. Zakona o konkurenciji, u vezi sa odredbom člana 41. stav 1 tačka c) Zakona o konkurenciji. Vijeće ni u ponovljenom postupku nije moglo da odluči u predmetnom postupku i da donese odluku o povredi prava konkurencije. Donesena odluka predstavlja samo direktnu primjenu zakonske norme koja je predviđena za pasivnost Vijeća, a ne i za slučaj nepostojanja glasa iz reda svakog od konstitutivnih naroda. Rješenje Vijeća predstavlja „fenomen“ da je moguće donijeti odluku, ali da se ne odluči. Vijeće je donijelo rješenje o predmetu postupka kojim nije odlučilo o povredi prava konkurencije.

4. MOGUĆNOSTI DONOŠENJA ODLUKE

Analiziranje odredbi Zakona o konkurenciji i predmetnog slučaja zahtijevaju pokušaj pronalaženja rješenja za slučajeve do kojih može doći uslijed nepostojanja najmanje po jednog glasa iz reda svakog od konstitutivnih naroda. Prema pozitivnom pravu, rješenja mogu biti da Vijeće direktno primjeni odredbe Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (EKLJP) i Ustava BiH ili da Sud BiH odluči o predmetu kao sporu pune jurisdikcije. Potrebno je i analizirati *de lege ferenda* rješenja i na koji način bi se otklonila postojeća blokada za primjenu prava.

4.1. Direktna primjena Evropske konvencije i Ustava BiH

Razmatranje direktne primjene EKLJP i Ustava BiH je svrishodno samo u slučaju ako bi njihova primjena mogla otkloniti predmetnu blokadu u primjeni prava. Nemogućnost rješavanja slučaja može se smatrati kršenjem prava na pravično suđenje. Pravo na pravično suđenje u BiH normirano je članom II/3e) Ustava BiH. Odredbom člana II/2 Ustava Bosne i Hercegovine također je propisano da se prava i slobode normirane u EKLJP i njenim protokolima direktno primjenjuju u BiH, i da ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima. Iako se radi o upravnom postupku, pravo na pravično suđenje se može vezati za upravni spor u kojem je potrebno osigurati pravo na pravično suđenje.¹⁰⁶ Upravni postupak i upravni spor predstavljaju jednu cjelinu u kojoj stranka može ostvariti sudsku zaštitu. Zbog toga pravne standarde koji se zahtijevaju u upravnom sporu nužno je ostvariti i u upravnom postupku.

Pravo pristupa sudu nije eksplicitno navedeno kao takvo članom 6.EKLJP, ono predstavlja proizvod sudske prakse Evropskog sud za zaštitu ljudskih prava u Strazburu (ESLJP) bez kojeg ne bi bilo moguće uživanje u drugim garancijama propisanim navedenom odredbom.¹⁰⁷ Naime, principi pravičnosti, javnosti i ekspeditivnosti sudskog postupka ne bi imali nikakve vrijednosti ukoliko

---

106 Stoga se u konkretnom slučaju Ustavni sud ograničava na utvrđenje da je pogrešna ocjena o pravnoj prirodi Poslovnika Hrvatskog sabora, kao i propust Upravnog suda da cjelovito odgovori na prigovore podnositeljice ustavne tužbe o nejednakom postupanju (koji odgovori pretpostavljaju provedbu zahtijevanog testa usporedivosti podnositeljčina pravnog položaja s pravnim položajem drugih tajnika Hrvatskog sabora, odnosno njegovih domova, koje u tužbi spominje, a po potrebi i testa opravdanosti nejednakog postupanja u odnosu na njih), dostatni za utvrđenje da u konkretnom slučaju podnositeljici nije osigurano pravično suđenje u provedenom upravnom sporu. (Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj U-III-3675/2008 od 29. 7. 2011. godine)

107 Simović Miodrag, Simović Marina, Simović Vladimir, „Pravo na pristup sudu kao element prava na pravično suđenje - međunarodni standardi i praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine“, Anali Pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici, vol. 11, br. 22/2018, 15.

sudski postupak ne bi mogao da se pokrene. Kao i kod prava na pravično suđenje, potrebno je upravni postupak i upravni spor posmatrati kao jednu cjelinu u kojoj stranka zahtijeva zaštitu i da u svakom od ovih dijelova postupka za sudsku zaštitu može biti sigurna da će sud donijeti odluku. Nakon što je utvrđeno da nemogućnost primjene prava (donošenja odluke) dovodi do povrede prava iz EKLJP i Ustava BiH od strane Vijeća, potrebno je analizirati mogućnost direktne primjene ovih pravih instrumenata.

Uskoro ćemo obilježavati 30 godina od potpisivanja Općeg mirovnog sporazuma za mir u BiH čiji je Aneks 4. Ustav BiH. Ne tako mali period u kojem je EKLJP iznad svih zakona u pravu BiH, ali kao da je ona iznad svih zakona samo kada je primjenjuje Ustavni sud BiH. Ne odnosi se na redovne sudove i druge organe, iako i njih obavezuje ista hijerarhija propisa isto kao i Ustavni sud BiH. Dolazi se u jedan „začarani krug“, svi znamo da je EKLJP iznad svih zakona, ali kao da ne znamo koja je njena uloga i ne znamo kako se primjenjuje. Od 1995. godine, iškolovan je veliki broj generacija pravnik, svi su oni upoznati s ulogom EKLJP, ali literatura na fakultetima ne sadrži, ili samo mali broj nje sadrži da je jedan od izvora određene grane prava EKLJP. Problem je što svi znamo da je EKLJP „za sve“ ali suštinski ne znamo „za šta“, kako da je koristimo. Kada se na seminarima govori o EKLJP govori se o tome kako je primjenjuju ESLJP i Ustavni sud BiH, što je svakako nužno, ali je isto tako i nužno ukazati na koji način ona treba biti primijenjena od redovnog suda. Možda su ovo razlozi zašto još uvijek ne primjenjujemo EKLJP kao izvor prava koji ima supremaciju nad svim zakonima.

4.2. Odnos ustava i zakona

Ustav je najopćiji pravni akt čija je mogućnost konkretnije regulacije društvenih odnosa gotovo simbolična.¹⁰⁸ Za razliku od ustava, zakon je opći pravni akt koji na konkretan način reguliše društvene odnose. Oni stoje u međusobnom odnosu, zakon mora biti u skladu sa ustavom. Ustav je temeljno pravilo, pisano (postavljeno) ili nepisano (običajno), osnovni zakon zemlje kojim se svekolika državna vlast stavlja u granice prava, ogoljena sila pretvara u pravo, pokoravanje u pravnu dužnost, samovolja jednih u slobodu svih.¹⁰⁹ Dakle, i ustav je zakon, samo izvorni. Pored navedene

---

108 Muhić Fuad (2002), *Teorija države i prava*, 3. izdanje, Magistrat, Sarajevo, 255.

109 Čavoški Košta, Vasić Radmila (2011), *Uvod u pravo*, 6.

definicije ustava kao izvornog zakona, u pravnoj teoriji nalazimo također definiciju ustava kao zakona.

Vasiljevič Taranovski Feodor kada govori o izvorima prava, navodi: „Pravne norme koje su ustanovljene državnim autoritetom, nazivaju se zakoni za razliku od Božjeg zakona, možemo da ih nazovemo državnim zakonima. Ali, takav naziv ne bi bio zgodan, jer „državnim zakonima“ obično pripada neki uži smisao, prema kojem se označavaju zakoni koji određuju ustrojstvo i nadležnost državnih organa. Zbog toga ćemo ograničiti i jednostavan izraz „zakoni“ i slijedeći običnu upotrebu te riječi, svuda ćemo pod „zakonima“ razumjeti pravne norme koje su ustanovljene državnom vlašću.“¹¹⁰ Zaključujemo da Vasiljevič Taranovski Feodor pominje samo „zakone“, kao akte koje donose nadležni organi, odnosno pod zakonom smatra i ustav.

Kelzen Hans kada govori o ustavu, navodi slijedeće: „Norma koja određuje stvaranje jeste viša, a norma koja je stvorena shodno toj određenosti jeste niža norma. Prema tome, pravni poredak nije sistem koordinisanih pravnih normi koje tako reći stoje jedna pored druge nego je stepenast poredak različitih slojeva pravnih normi. Njegovo je jedinstvo stvoreno povezanošću koja proizlazi otuda što se stvaranje i time važenje jedne normi svodi na neku drugu čije je stvaranje, opet, određeno drugom; jedan regres koji naposljetku uvire, u osnovnu normu, hipotetičko osnovno pravilo i time najviši osnov važenja koji zasniva jedinstvo toga sklopa stvaranja.“¹¹¹

U pogledu obaveznosti postupanja prema ustavu, kada Pupić Borivoje govori o hijerarhiji pravnih akata, dolazi do zaključka da nas jednako obavezuje rješenje upravnog organa, kao i sam ustav, iz razloga što u krajnjoj instanci kršenje rješenja znači kršenje ustava, odnosno poštovanjem naređenja ili zabrana rješenja poštujemo ustav, odnosno njegovu primjenu kroz rješenje.¹¹²

Svi državni organi dužni su da poštuju i štite ustav, ali s obzirom na značaj zaštićenog objekta, na broj i vrstu mogućih povreda i na komplikovanost

---

izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu: Beograd, 319.

110 Vasiljevič Taranovski Feodor (2003), *Enciklopedija prava*, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 195.

111 Kelzen Hans (2007), *Čista teorija prava, 2. izdanje*, Centar za publikacije Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Beograd, 54.

112 Pupić Borivoje (1983), *Teorija države i prava, 3. izdanje*, Savremena administracija, Beograd, 349.

sporova u vezi sa tim, u sve većem broju država razvijen je poseban mehanizam zaštite ustavnosti.¹¹³ Prema organima na kojima taj mehanizam počiva, moguće je ove zemlje podijeliti u dvije grupe, one u kojima je ta zaštita povjerena sudovima i one u kojima je to povjereno nekom drugom organu (parlamentu, ustavnom vijeću i slično). Kod prve grupe moguća je opet daljnja podjela na zemlje u kojima je neposredna zaštita ustava zadatak svih redovnih sudova, zatim na one gdje je to povjereno samo vrhovnim sudovima i najzad na one gdje se pojavljuju specijalizovani, ustavni sudovi.¹¹⁴

U pogledu odnosa ustava i zakona, izvodi se zaključak da predstavljaju povezani sistem u kojem zakon izvire iz ustava, i da je razlika samo u pogledu načina normiranja pravnih odnosa.

4.3. Pravni položaj EKLJP

U BiH najvažniji pravni akti iz oblasti zaštite ljudskih prava su EKLJP i njeni protokoli.¹¹⁵

Pravni položaj EKLJP u pravnom poretku BiH određen je Ustavom BiH. Prava i slobode predviđene Konvencijom i njenim protokolima direktno se primjenjuju u BiH, a ovi akti imaju prioritet nad svim drugim zakonima.¹¹⁶ Trnka Kasim za EKLJP navodi da se „neposredno primjenjuje, i što je neuobičajeno za pravni sistem, ima prioritet u primjeni u odnosu na ostale zakone u BiH“.¹¹⁷ Drugim riječima, svi zakoni i drugi akti, koji važe u BiH, a koji se odnose na problematiku ljudskih prava moraju se uskladiti sa pomenutom Konvencijom.¹¹⁸ U slučaju da to nije urađeno, te da postoji kolizija, prednost će imati pravila sadržana u Konvenciji i njenim protokolima.¹¹⁹ Također, ustavna norma koja propisuje položaj EKPLJ u BiH ukazuje da sud prilikom svake odluke primjenjuje Konvenciju, koja je iznad zakona i drugih propisa

---

113 *Pravna enciklopedija (1989), O-Ž, 2., Savremena administracija, Beograd, 1804.*

114 *Ibid*, 1805.

115 Kurtćehajić Suad, Ibrahimagić Omer (2007), *Politički sistem Bosne i Hercegovine, 3. knjiga*, Sarajevo, 187.

116 Član II/1. Ustava BiH.

117 Trnka Kasim (2006), *Ustavno pravo, 2. izdanje*, Fakultet za javnu upravu Sarajevo, Sarajevo, 118.

118 Kurtćehajić Suad, Ibrahimagić Omer, op. cit., 187.

119 *Ibidem*.

koje treba da primijeni. Konvencija je propis koji se primjenjuje na svaki slučaj na odgovarajući način. Sudska praksa odstupa od ove odredbe Ustava BiH, s obzirom da se u jakom malom broju slučajeva primjenjuje Konvencija suprotno zakonu.

Ako se analiziraju razlozi zašto je to tako, sigurno je da se može utvrditi više razloga koje treba u budućem vremenu nastojati prevazići. Kao najčešće razloge sigurno treba izdvojiti često prisutno mišljenje u pravnoj teoriji i sudskoj praksi da je primjena ustava, tačnije ocjena da li je neki propis u suprotnosti s ustavom rezervisana samo za ustavni sud. To bi u praksi značilo da stranka svoja prava na osnovu ustava može ostvariti samo pred ustavnim sudom i da je to akt koji samo može primjenjivati ustavni sud. Definicija ustava se ne bi završavala da je to propis najveće pravne snage u državi ili drugoj teritorijalnoj jedinici, već bi i sadržavala da je to propis koji primjenjuje samo ustavni sud.

Nažalost ista situacija je i u pogledu EKLJP. Preovladava mišljenje da je to pitanje vezano za primjenu od strane Ustavnog suda BiH ili ESLJP, dok je sudovi, najčešće primjenjuju, kada neki slučaj nije detaljno normiran i da „ojačaju“ obrazloženje svoje odluke. Sudovi ne bi trebali primijeniti Konvenciju samo da „uljepšaju“ obrazloženje svoje odluke i da odluka izgleda „složenije“, već i da je primjene kada je zakon protivan Konvenciji. Možda je to nerealno očekivati u trenutnoj situaciji kada imamo odluke u kojima se pogrešno interpretiraju odluke ESPLJ. U vezi parničnih troškova u praksi nalazimo pogrešnu primjenu odluke ESPLJ u predmetu Klauz protiv Republike Hrvatske (RH) od 18. 7. 2013. godine¹²⁰ na slučaj u kojem je tužilac

---

120 Naime, u presudi Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu – Klauz protiv Republike Hrvatske od 18. jula 2013. godine je izraženo mišljenje da u slučaju naknade nematerijalne štete, kod osporavanja osnova tužbenog zahtjeva u potpunosti nastaju troškovi parničnog postupka koji se imaju u cjelosti priznati. Pored toga, u konkretnom slučaju osporavanje i same visine tužbenog zahtjeva je iziskivalo izvođenje dokaza vještačenja po vještaku medicinske struke, koji dokaz je u konkretnom slučaju i izveden od strane tužioca, te je takođe i taj trošak bio nužan. S tim u vezi, kada su u pitanju troškovi parničnog postupka koji obuhvataju nagradu advokata za zaštanje, isti se odmjeravaju za svaku preduzetu radnju prema konačno dosuđenom iznosu, a ne prema vrijednosti spora u vrijeme poduzimanja te radnje, te je upravo u tom načinu

fizičko lice protiv tuženog osiguravajućeg društva, iako je akcenat ove odluke ESPLJ što je jedna od stranaka RH.¹²¹ Dalje, kada sudovi nedosuđuju troškove naknade za prevoz advokata i odsustva iz kancelarije¹²² pozivaju se na odluku Fajković i drugi protiv BiH, iako se u ovoj odluci ESLJP nije upustio u rješavanje da li treba dosuditi troškove, već je samo odlučio da obrazloženje odluka nije proizvoljno.¹²³

---

odmjeravanja nagrade advokatu tužioca, sadržan kvalitativni uspjeh tuženog. (Odluka Okružnog suda u Bijeljini, broj 83 0 P 043716 21 Gž od 26. 10. 2021. godine)

- 121 Također i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj praksi navodi da je moguća primjena ove odluke u sporu u kojem je jedna od stranaka Republika Hrvatska, dakle javnopravna osoba, dok je u konkretnom slučaju riječ o građanskopravnom sporu dviju privatnih stranaka. (Odluka Vrhovnog suda RH, broj Rev-x 206/14-2 od 25. 3. 2015. godine)
- 122 Odluka Apelacionog suda Brčko Distrikta BiH, broj 96 0 P 131733 22 Gž od 30. 5. 2022. godine.

U skladu sa naprijed navedenim, sud je dužan cijeliti osnovanost zahtjeva na naknadu troškova postupka koji se odnose na troškove putovanja i odsustva iz kancelarije advokata, zavisno od okolnosti svakog konkretnog slučaja, pa ne dovodeći u pitanje pravo tužitelja na slobodan izbor advokata za zastupanje u ovoj pravnoj stvari, predmetni troškovi nastali povodom angažovanja advokata koji nema sjedište kancelarije u mjestu sjedišta prvostepenog suda, ni po ocjeni ovog suda, ne predstavljaju troškove koji su bili nužni za vođenje parnice, zbog čega je bilo osnova da se tužitelju priznaju troškovi samo do visine troškova koji pripadaju advokatu, čije je sjedište u mjestu rada suda, jer ni tužitelj u toku postupka nije tvrdio, niti dokazivao postojanje posebnih okolnosti za angažovanje advokata izvan sjedišta prvostepenog suda. Ovakav pravni stav je zauzet u više odluka Ustavnog suda BiH, između ostalih i u odlukama broj AP-2757/06 od 14.10.2008. godine i AP-1919/20, na koji se poziva prvostepeni sud, kao i u odluci Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu, u predmetu Fajković i drugi protiv Bosne i Hercegovine od 05.03.2020. godine. (Odluka Kantonalnog suda u Tuzli, broj 32 0 Rs 398546 22 Rsž od 6. 9. 2022. godine, Odluka Kantonalnog suda u Tuzli, broj 32 0 Rs 394999 21 Rsž od 1. 9. 2022. godine)

- 123 Odluka Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu, u predmetu Fajković i drugi protiv Bosne i Hercegovine od 5.

Ako se pogleda primjena EKLJP, redovni sudovi imaju mogućnost da zahtijevaju mišljenje Ustavnog suda BiH da li je određeni zakon u skladu s Konvencijom. Ustavni sud je nadležan u pitanjima koja mu je prosljedio bilo koji sud u BiH u pogledu toga da li je zakon, o čijem važenju njegova odluka zavisi, kompatibilan s Ustavom BiH, s EKLJP i njenim protokolima, ili sa zakonima BiH; ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog općeg pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda.¹²⁴ Sudovi ne koriste često ovu mogućnost. Ovo nije svojstveno samo za BiH, već i za RH u kojoj provjeru ustavnosti zakona i propisa redovni sudovi čine vrlo rijetko.¹²⁵ Pitanje ustavnosti Zakona o konkurenciji bi mogao postaviti Sud BiH, ali ne bi mogao postaviti u vezi potrebe da za svaku odluku glasa po jedan član iz svih konstitutivnih naroda. To pitanje je vezano za donošenje odluke Vijeća koje nije sud i ne može postaviti pitanje Ustavnom sudu BiH.

Prema navedenoj odredbi Ustava BiH, prema kojoj se redovni sud može obratiti Ustavnom sudu BiH, može se steći pogrešan utisak da nema potrebe da redovni sud direktno primjenjuje Ustav BiH i EKLJP kada je moguće da zatraži mišljenje od Ustavnog suda BiH. Kada redovni sud smatra da određeni zakon, o čijem važenju njegova odluka zavisi, nije kompatibilan s

---

3. 2020. godine, aplikacija br. 38868/17.

124 Član VI/3.c) Ustava BiH.

125 U razdoblju od 20 godina (1991.-2011. god.) redovni sudovi u Republici Hrvatskoj pokrenuli su svega 10 prijedloga za ispitivanje ustavnosti zakona. 30 predmeta odnosilo se na ispitivanje ustavnosti drugih propisa (podaci iz Tajništva Ustavnog suda RH). Bilo bi zanimljivo razmisliti o razlogu ovakve pojave. Sigurno se ne mogu izbjeći dva bitna razloga: nesklonost redovnih sudova da traže ispitivanje ustavnosti propisa i činjenica da Ustavni sud nije dostatno učinkovit (brz) u rješavanju pitanja ustavnosti što onda ionako dugo redovnosudsko postupanje čini još dužim. Ova nezainteresiranost redovnih sudova za ispitivanje ustavnosti zakona iz područja građanskog prava može se braniti i time što su bitni zakoni (ZOO,ZV,ZN) izrađeni na temeljima klasične škole građanskog prava i tu je – objektivno gledano – rizik neustavnosti znatno manji. No, i u tim klasičnim zonama ima dosta modernih dodataka, a – osim toga – u građanskom pravu postoji i drugi zakoni gdje su ustavno najsuspektiji zakoni iz socijalizma i razdoblja tranzicije. (Radolović Aldo, „*Građansko pravo u ustavnom sudovanju*“, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, vol. 33, br. 1/2012, 72)

Ustavom BiH, EKLJP i njenim protokolima, ili sa zakonima BiH; ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog općeg pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda, potrebno je da se obrati Ustavnom sudu BiH. Iako se usporava postupak pred prvostepeni sudom, dolazi do ubrzanja završetka cjelokupnog postupka. Naprimjer, ukoliko bi prvostepeni sud smatrao da određeni zakon nije u skladu sa Ustavom BiH, nakon čega se isti ne primijeni, dok u postupku po apelaciji Ustavni sud BiH utvrdi da je taj zakon ustavan, postupak će vrlo vjerovatno opet početi od prvostepenog postupka. Puno su češće situacije u kojima nije sporno da li je zakon u skladu s Ustavom BiH i EKLJP, ali je sporno da li bi njegova primjena u konkretnoj situaciji dovela do povrede Ustava BiH ili Konvencije. Ako bi ovu nadležnost imao samo Ustavni sud BiH onda se postavlja pitanje svrsishodnosti vođenja postupka pred nižestepenim sudovima. Njihova uloga bi se svodila samo da utvrde činjenice na koje sve propise može primijeniti samo Ustavni sud BiH. Navedeno se odnosi i na druge državne organe. I njihova je obaveza da direktno primjenjuju EKLJP i Ustav BiH.

Analiza mogućnosti primjene Ustava BiH i Konvencije, može dovesti samo do zaključka da je neophodno da svi sudovi i drugi organi primjenjuje sve važeće propise, uključujući ustav i EKLJP. Suprotno bi značilo da je zakon najviši pravni propis za redovne sudove i druge organe. U vezi primjene Konvencije, Trnka Kasim navodi: „Građani svih zemalja potpisnica stekli su pravo da se neposredno pozivaju na Konvenciju, kao i pravo, kad iscrpe sva pravna sredstva u zemlji, da se mogu neposredno obratiti evropskim institucijama za zaštitu ljudskih prava-Evropskoj komisiji i ESLJP“.¹²⁶

Kada se došlo do mišljenja da je Vijeće obavezno direktno primijeniti EKLJP, postavlja se pitanje kako će ono direktno primijeniti EKLJP? Stručna služba Vijeća dužna je predsjedniku Vijeća dostaviti prijedlog odluka i drugih akata za izvršenje na dnevni red sjednice Vijeća, a koji moraju sadržavati kratka obrazloženja i sve relevantne podatke i priloge koji su neophodni za raspravu i donošenje odluka.¹²⁷ Za predmet se imenuje odgovorni član koji je dužan da prisustvuje sjednici Vijeća. Ukoliko sjednici Vijeća ne prisustvuje odgovorni član Vijeća za predmet koji je u prijedlogu dnevnog reda sjednice, ta tačka dnevnog reda u pravilu ne može biti predmet razmatranja na toj sjednici.¹²⁸

---

126 Trnka Kasim, op. cit., 118, 119.

127 Član 3. stav 2. Poslovnika o radu Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, br. 18/06 i 63/21 (Poslovnik).

128 Član 9. stav 4. Poslovnika.

Prilikom glasanja utvrđuje se koliko je glasova za, a koliko glasova protiv donošenja odluke.¹²⁹ U hipotetičkom slučaju, da su za odluku glasala tri člana od pet prisutnih čime je osigurana većina glasova prisutnih članova, ali da u ovoj većini nema glasa člana iz jednog konstitutivnog naroda i ne može se donijeti odluka. Neposredna primjena EKLJP i Ustava BiH značili bi da predsjednik Vijeća primijeni navedene propise i da potpiše odluku za koju je glasala većina prisutnih članova. Predsjednik Vijeća ima ovlaštenje da potpisuje odluke¹³⁰ i njegov potpis bi značio da je odluka donesena od strane Vijeća. To bi značilo da je Vijeće primijenilo kod glasanja dio koji je u skladu sa EKLJP i Ustavom BiH, a ne bi primijenilo dio koji se odnosi na konstitutivnost naroda koja je nedopustiva kod primjene prava i protivna EKLJP i Ustavu BiH.

4.4. Rješavanje u sporu pune jurisdikcije

Nezadovoljna stranka nakon donošenja odluke u upravnom postupku može pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od 30 dana od prijema odluke, odnosno od dana objavljivanja odluke.¹³¹ Ukoliko sud ne odbaci tužbu, sud će o istoj odlučiti po pravilu, na bazi činjenica koje su utvrđene u upravnom postupku.¹³²

U teoriji se izdvajaju tri vrste upravnih sporova, uključujući: objektivni i subjektivni upravni spor, prethodni i dodatni upravni spor, spor zakonitosti i spor pune jurisdikcije.¹³³ Između više upravnih sporova, za rad je jedino relevantna obaveza Suda BiH da ako bi poništenje pobijanog upravnog akta i ponovno vođenje postupka kod nadležne institucije izazvalo za tužioca štetu koja bi se teško mogla popraviti, ili ako je na osnovu javnih isprava ili drugih dokaza u spisima predmeta očigledno da je činjenično stanje drugačije od

---

129 Član 12. stav 2. Poslovnika.

130 Član 8. stav 5. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine, broj 01-02-3-305-17/18 od 30. 1. 2020. godine.

131 Član 46. stav 2. Zakona o konkurenciji.

132 Član 34. stav 1. Zakona o upravnim sporovima BiH, Službeni glasnik BiH, br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10 (ZUS).

133 Davitkovski Borče, Šumanovska-Spasovska Ivana (2019), *Spor pune jurisdikcije u upravno-sudskom postupku – pravilo ili izuzetak?* u: Lukić Radomić (eds.): Zbornik radova „Pravo i vrijednosti“, Istočno Sarajevo, 111.

onog utvrđenog u upravnom postupku, ili ako je u istom upravnom sporu već jednom poništen upravni akt, a posebno ako nadležna institucija nije u potpunosti postupila po presudi, da Sud BiH sam utvrdi činjenično stanje i na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja riješi upravnu stvar presudom, odnosno rješenjem.¹³⁴ Posljednji slučaj kada je Sud BiH obavezan riješiti upravnu stvar je primjenjiv kada Vijeće ne postupi prema uputama Suda BiH i ne riješi upravnu stvar. Radi se o sporu pune jurisdikcije koji nije u većoj mjeri zastupljen u upravnom sporu. Pri tom su u odnosu na ocjenu suda u vezi pravilnosti utvrđivanja činjeničnog stanja, moguće slijedeće situacije¹³⁵:

- u slučaju nespornog i pravilno utvrđenog činjeničnog stanja, sud će poništiti osporeni upravni akt ako ocijeni da je u konkretnom slučaju došlo do pogrešne primjene materijalnog prava i sam će uz pravilnu primjenu materijalnog prava riješiti upravnu stvar;

- u slučaju spornog i neutvrđenog činjeničnog stanja, sud će sam provesti postupak i utvrditi činjenično stanje, otkloniti povrede postupka, presudom će poništiti osporeni upravni akt i pravilnom primjenom materijalnog prava, sam će riješiti upravnu stvar, bez vraćanja predmeta na ponovni postupak nadležnom organu.

Kod spora pune jurisdikcije, posredi je pitanje subjektivnog prava: sud razmatra samu suštinu jedne individualne pravne situacije, on raspravlja jedan sporni pravni odnos nastao povodom tužiočevog zahtjeva prema javnoj upravi: najčešće u vezi sa ugovorom između njega i javne uprave, ili u pogledu naknade štete koja je tužiocu prčinjena od strane javne vlasti.¹³⁶ Upravni sud, prilikom presuđivanja stvari, ima sva uobičajna ovlaštenja kojima raspolaže redovni sud.¹³⁷ Otud je i nastao naziv za ovaj spor (pune

---

134 Član 34. stav 3. ZUS.

135 Džanić Mesud (2007), *Modul 1-Upravno pravo*, Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 149.

136 Vedel, G. 1976. *Droit administratif*. Paris: Presses universitaires de France, 458-459, Dupuis, G. & Guédon, M.J. 1988. *Institutions administratives, Droit administratif*. Paris: Armand Colin, 459, u: Tomić Zoran, „*Priroda stvari i domet upravnog spora*“, *Strani pravni život*, vol. 67, br. 1/2023, 11.

137 Britvić Vetma Bosiljka, Ljubanović Boris (2013) „*Ovlašti upravnog suca u sporu pune jurisdikcije*“, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, vol. 50, 2/2013, 430.

jurisdikcije), odnosno naziv za spor pune jurisdikcije.¹³⁸ Zbog specifičnosti i složenosti utvrđivanja prava konkurencije ne smije postati pravilo da Sud BiH često utvrđuje činjenično stanje i primjenjuje materijalno pravo, što je ovlaštenje suda u sporu punu jurisdikcije. Tačnije, ne smije postati pravilo da Sud BiH preuzme ulogu Vijeća i da upravni spor zamijeni upravni postupak koji je trebalo provesti Vijeće. Evropska unija zahtijeva da postoji poseban organ nadležan za zaštitu konkurencije, što je Vijeće, ali taj uslov ne bi bio ispunjen ako bi postalo pravilo da Sud BiH odlučuje o povredama prava konkurencije u sporu pune jurisdikcije.

5. ZAKLJUČAK SA PRIJEDLOZIMA DE LEGE FERENDA

Zaštita prava konkurencije značajna je za djelotvorno funkcionisanje tržište. Nadležnost za utvrđivanje povrede prava konkurencije povjerena je Vijeću. U BiH je potrebno ozbiljnije pristupiti u suzbijanju povrede prava konkurencije. Poseban problem predstavlja onemogućavanje primjene prava zbog ne glasanja za odluku po jednog člana iz svakog konstitutivnog naroda. Ovaj slučaj je moguće riješiti direktnom primjenom EKLJP ili Ustava BiH ili postupanjem Suda BiH u sporu pune jurisdikcije, ukoliko bude izjavljena tužba. Rješavanje slučajeva na ovakve načine ne može da bude pravilo. Za potpuno rješavanje postojećeg problema potrebno je izvršiti izmjene i dopune Zakona o konkurenciji.

Kod Vijeća nije na pravilan način izvršeno normiranje imenovanja članova i trajanje mandata. U pogledu imenovanja članova Vijeća potrebno je izvršiti izmjene i dopune kako bi se smanjila mogućnost imenovanja osoba koje neće moći odgovoriti poslovnim zadacima, a izbjegla mogućnost imenovanja osoba izvan pravne i ekonomske struke. Također, potrebno je izvršiti izmjene u pogledu trajanja mandata koji je sada šest godina. Imenovanjem na neodređeno vrijeme kod članova bi se izbjegao uticaj političkih stranaka koje mogu uticati na odluke ukoliko član nakon šest godina ponovno mora da bude imenovan, te je potrebno izvršiti sljedeće izmjene i dopunu:

Za trajanje mandata članova Vijeća potrebno je izvršiti izmjenu člana 22. stav 1. Zakona o konkurenciji, tako se članovi imenuju na neodređeno vrijeme

---

138 *Ibidem.*

a najduže do navršene 70. godine života, s tim da mandat može prestati u slučajevima predviđenim članom 23. ovog Zakona.

Zatim da se izvrši izmjena člana 22. stav 2. Zakona o konkurenciji tako da se normira da Predsjednik i član Konkurencijskog vijeća može biti državljanin Bosne i Hercegovine koji je završio studij pravnog ili ekonomskog fakulteta i stekao odgovarajući naziv u skladu s posebnim zakonom te koji ima pet godina radnog staža u struci, te da se doda i stav 3. koji će normirati i dodatni uslov za pravnika da ima položen pravosudni ispit i za ekonomistu da ima specijalistički ispit ili naučnistepen magistra ili doktora nauka.

U pogledu načina odlučivanja u Vijeću, potrebno je izvršiti izmjenu u pogledu potrebe da za svaku odluku mora glasati najmanje po jedan član iz reda konstitutivnih naroda, te je potrebno izvršiti izmjenu člana 24. stav 2. Zakona o konkurenciji tako što će se brisati dio „s tim da za svaku odluku mora glasati najmanje po jedan član iz reda konstitutivnih naroda“.

Analizirani slučaj o nemogućnosti primjene prava treba da bude upozorenje za daljnje aktivnosti zakonodavaca i donosilaca podzakonskih akata da se primjena prava ne može ograničavati konstitutivnošću naroda i bilo kojim drugim kriterijima koji su protivni viševjekovnim metodama primjene i tumačenja prava.

LITERATURA

Knjige i publikacije

1. Čavoški Kosta, Vasić Radmila (2011), *Uvod u pravo*, 6. izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu: Beograd.
2. Kelzen Hans (2007), *Čista teorija prava*, 2. izdanje, Centar za publikacije Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Beograd.
3. Kurtćehajić Suad, Ibrahimagić Omer (2007), *Politički sistem Bosne i Hercegovine*, 3. knjiga, Sarajevo.

4. Marković-Bajalović Dijana (2001), *Uslovi za realizaciju prometa roba i usluga u pravu Evropske unije*, Institut za uporedno pravo, Beograd.
5. Muhić Fuad (2002), *Teorija države i prava, 3. izdanje*, Magistrat, Sarajevo.
6. *Pravna enciklopedija (1989), O-Ž, 2., Savremena administracija, Beograd.*
7. Pupiće Borivoje (1983), *Teorija države i prava, 3. izdanje*, Savremena administracija, Beograd.
8. Rizvanović Edin (2005), *Državna pomoć u zemljama Evropske unije: iskustvo za Bosnu i Hercegovinu*, Fojnica.
9. Rizvanović Edin (2013), *Poslovno pravo-osnivanje, natjecanje, prestanak poslovnih subjekata*, Privredna štampa, Sarajevo.
10. Šoljan Vedran (2004), *Vladajući položaj na tržištu i njegova zlouporaba u pravu tržišnog natjecanja Evropske zajednice*, Ibis grafika, Zagreb.
11. Trnka Kasim (2006), *Ustavno pravo, 2. izdanje*, Fakultet za javnu upravu Sarajevo, Sarajevo.
12. Van Bael Ivo (2011), *Due Process in EU Competition Proceedings*, Kluwer Law International, Alphen aan den Rijn.
13. Vasiljević Taranovski Feodor (2003), *Enciklopedija prava*, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd.

Članci

1. Britvić Vetma Bosiljka, Ljubanović Boris (2013) „Ovlasti upravnog suca u sporu pune jurisdikcije“, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, Vol. 50, 2/2013.
2. Davitkovski Borče, Šumanovska-Spasovska Ivana (2019), *Spor pune jurisdikcije u upravno-sudskom postupku – pravilo ili izuzetak?* u: Lukić Radomić (eds.): Zbornik radova „Pravo i vrijednosti“, Istočno Sarajevo.

3. Džanić Mesud (2007), *Modul 1-Upravno pravo*, Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine, Sarajevo.
4. Radolović Aldo, „*Građansko pravo u ustavnom sudovanju*“, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, vol. 33, br. 1/2012.
5. Rizvanović Edin, „*Osnovne odrednice prava konkurencije Evropske unije*“, Pravni savjetnik, vol. 3., 11/2004.
6. Rizvanović Edin, „*Sporazumi o slobodnoj trgovini i ekonomska funkcija države*“, Zbornik radova Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Mostar, 2007.
7. Rizvanović, Edin, „*Izgradnja poslovnog sistema u Bosni i Hercegovini-put prema plauzabilnosti*“, Zbornik radova VIII Savjetovanja iz oblasti građanskog prava, 2013.
8. Simović Miodrag, Simović Marina, Simović Vladimir, „*Pravo na pristup sudu kao elemenat prava na pravično suđenje - međunarodni standardi i praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine*“, Anali Pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici, vol. 11, br. 22/2018.
9. Tomić Zoran, „*Priroda stvari*” i *domet upravnog spora*“, Strani pravni život, Vol. 67, br. 1/2023.

Propisi

1. Odluka o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem, Službeni glasnik BiH, br. 30/06 i 18/11.
2. Poslovnik o radu Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, br. 18/06 i 63/21.
3. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine, broj 01-02-3-305-17/18 od 30. 1. 2020. godine.

4. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine, s druge strane, Službeni glasnik BiH-Međunarodni ugovori, broj 10/08.
5. Ustav Bosne i Hercegovine.
6. Zakon o konkurenciji BiH, Službeni glasnik BiH, broj 48/05, 76/07, 80/09.

Internet

1. Competition Act 1998 (2015, August, 19): Guidance on the CMA's investigation procedures in Competition Act 1998 cases (2014).Preuzeto sa:
2. https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/288636/CMA8_CA98_Guidance_on_the_CMA_investigation_procedures.pdf (19. 12. 2015.)

Sudska praksa

1. Odluka Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 3 U 036195 20 U od 20. 4. 2022. godine.
2. Odluka Suda BiH, broj S1 3 U 011221 12 U od 4. 6. 2014. godine.
3. Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj U-III-3675/2008 od 29. 7. 2011. godine.
4. Odluka Okružnog suda u Bijeljini, broj 83 0 P 043716 21 Gž od 26. 10. 2021. godine.
5. Odluka Vrhovnog suda RH, broj Rev-x 206/14-2 od 25. 3. 2015. godine.
6. Odluka Apelacionog suda Brčko Distrikta BiH, broj 96 0 P 131733 22 Gž od 30. 5. 2022. godine.

7. Odluka Kantonalnog suda u Tuzli, broj 32 0 Rs 398546 22 Rsž od 6. 9. 2022. godine.
8. Odluka Kantonalnog suda u Tuzli, broj 32 0 Rs 394999 21 Rsž od 1. 9. 2022. godine.
9. Odluka Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu, u predmetu Fajković i drugi protiv Bosne i Hercegovine od 5. 3. 2020. godine, aplikacija br. 38868/17.

DETERMINATION OF VIOLATION OF COMPETITION RIGHTS IN BOSNIA AND HERZEGOVINA

Adis Poljić, PhD, assistant professor
University of Tuzla, Faculty of Law
e-mail: adispoljic@yahoo.com

SUMMARY

The subject of the paper is the procedure for determining violations of competition law in Bosnia and Herzegovina, with a special emphasis on the decision-making procedure. Competition law is very important for the functioning of the market, and in Bosnia and Herzegovina it is harmonized with the law of the European Union. The Competition Council of Bosnia and Herzegovina decides on the initiation of the procedure, which may be at the request of a party or by official duty. Judicial protection is provided by the Court of Bosnia and Herzegovina, as a lawsuit can be filed against the decisions of the Competition Council. The positive rules on competition contain a very advanced rule that when making decisions, the Council of Competition, for the purpose of evaluating a given case, can use the case law of the European Court of Justice and the decisions of the European Commission, but also a rule that in some cases makes it impossible to make a decision. When standardizing the rules for decision-making, constitutivity was misinterpreted, which is why it is possible that the Council of Competition cannot make a decision. One such case from court practice is analyzed in the paper. It is concluded that it is necessary to directly apply the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and the Constitution of Bosnia and Herzegovina when making a decision contrary to the legal provision, and to delete the rule applying the principle of constitutivity when applying competition law.

Keywords: *competition law, Competition Council, decision-making, constitutivity.*

